UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisqve Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvvm Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

2 Restituere tenetur, qui aliquid accipit ab exactore, pro facultate vte[n]di pecunia exacta vsq[ue] ad die[m] solutionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

Visual Library

DECISIO I.

Ex conſ. 1. in vtriſque.

1 CVm contractus depoſiti ſit contractus gratuitus, ſicut & contractus commodati; ex Gl, in c. 1. de commodat & in cap. 1. de depoſito, ita vt ſi aliquid acciperetur, fieret contractus locationis, & conductionis; & depoſitum factum de re aliqua, quæ conſiſtit in numero, pondere, & mẽſura, cum facultate vt ea depoſitarius vti poſſit, fit mutuum, ſimul ac ipſe cœperit eo vti; l. Quintus, ff. de depoſit. & l. certi condictio. §. fi. ff. de rebus credi. adeo vt mutuum, & depoſitum pecuniæ cum facultate ea vtẽdi paria ſunt, eodem iure cenſenda; conſequenter ſicut acceptio alicuius rei pecuniariæ ob mutuum iniuſta eſt, & accipientem ad reſtituendum acceptum obligat, c. ſi fœneraueris, 14. q. 3. & c. cõſuluiſti, de vſur. cum ſit contra legem diuinam, dicentem Mutuum date nihil inde ſperantes; Luc. 10. ita etiam omnis depoſitio pecuniæ cum facultate vt ea depoſitarius vti poſſit, & eo pacto, vt aliquid deponenti ſoluatur, cum verè mutuum ſit, iniuſta, & vſuraria eſt, & ad reſtitutionem acceptorum obligat, ex Nau. in Man. c. 17. num. 280. 281. & 283. nec in ea vlla ratione Papa diſpenſare poteſt vt licita ſit, eo quod vſura omnis iure naturali, & diuino prohibetur, c. quia in omnibus de vſur. & S. Th. 2. 2. q. 78. art. 1. nec diſpenſare valet: Papa, vt quis licite vſuram exerceat, c. ſuper eo, de vſu.

DECISIO II.

Ex conſ. 2. deeſt in Nouis.

2 QVi aliquid ab exactore, vel Theſaurario conſtituto vt reditus exigat, cum facultate vtendi pecunia recepta, quouſque veniat dies præfixus ad eam reddendam, accipit, vſuram committit, & acceptum reſtituere tenetur; eo quod depoſitum gratuitum factum cum facultate vtendi pecunia, fit mutuum, l. rogaſti ff. de reb. cred. ratione cuius nihil iuſtè exigi poteſt, ſed vſura eſſet, quę non eſt licita. c. conſuluit, de vſur.

DECISIO III.

Ex conſ. 3. deeſt in Nouis.

3 PRinceps, aut ciuitas conſtituens aliquem depoſitariũ alicuius gabellæ, cum depoſitario iuſtè conuenire nõ poteſt, vt præter pecuniam, quam colligit ex gabella, certam ei quantitatem ſoluat pro facultate, quam facit, vtendi ea tempore, quo eſt apud eum ex Nau. in Man. c. 17. nu. 283. eo quod deponere pecuniam, vel aliquid aliud in numero pondere, vel menſura conſiſtens cum facultate vtẽdi eo eſt mutuum, l. certi condictio, §. fi. ff. de reb. cred. aliquid autem ob mutuum vltra rem mutuo datam accipiẽs, vſuram committit, & ad reſtituendum acceptum obligatur. Multoque minus iuſtè poterit talis depoſitarius officium illud Depoſitarij transferre in aliquem cum pacto, vt ſoluta quãtitate, quæ debetur Principi, vel ciuitati, ſoluat ei dimidium eius, quod ex vſu prædictæ pecuniæ gabellarum acceptæ fuerit lucratus.

DECISIO IV.

Ex conſ. 4. in vtriſque.

4 CVm depoſitum pecuniæ numeratæ cum facultate vtendi eam ſubeat naturam contractus mutui, l. certi condictio. §. fi. de reb. cred. & per contractum mutui dominium mutuo data, & onus cuſtodiendi, in mutuatariũ tanquam dominum trãſit: l. 2. §. appellata ff de reb. cred. & l. 2. C. de commodat. conſequenter deponens aliquid depoſitario pro cuſtodia ſoluere non tenetur: quando autem depoſitarius depoſitam pecuniam accipit ſine facultate ea vtendi, & cum obligatione eandem reſtituẽdi, pro cuſtodia mercedem meretur, quia non tranſit, dominium in illum; nec aliquid deponenti reddere tenetur vltra depoſitum: l. ſi ſacculum. ff. de depoſit. neque deponens ab eo aliquid vltra ſortem exigere iuſtè poteſt.

DECISIO V.

Ex conſ. 5. in vtriſque.

5 QVamuis ſummam aliquam pecuniæ numeratæ apud aliquam eccleſiam ea lege deponere liceat, vt adminiſtratores bonorum eius, aliquot exinde reditus annuos emant, quorum quinta, aut aliqua alia certa & ſtatuta pars vtilitati illius eccleſiæ pro decima, & onere adminiſtrationis cedat, & aliæ quatuor partes deponenti, & ſucceſſoribus eius debeantur: c. 1. de depoſito. eo quod regulariter omnis contractus alioqui illegitimus, cum Eccleſia fieri poteſt, ſi eſt ei vtilis: Arg. c. ſine exceptione, & c. ſi quis 12. q. 2. melius tamen, aptius, & ſecurius fieret, ſi pecuniæ illæ eccleſiæ donarentur, ſub modo, & onere reddendi donanti, & ſucceſſoribus ſuis certam aliquam partem reditus rei ex illis pecunijs emptæ.

TITVLVS X.

De Emptione, & venditione.

SVMMARIVM.

1 *Cenſus conſtitutio qualiter olim, & modo fieri poſſet.*
2 *Hoſpitibus, quam indigenis, carius vendere illicitum.*
3 *Vendens vltra taxam peccat, & ad reſtitutionem tenetur.*
4 *Papa, & qui alij, ex cauſa iuſta, relicta laicorum ad pios vſus in alios vſus pios mutare poſſunt.*
5 *Actus, ad cuius valorem diſpenſatio requiritur, donec illa impetretur, eſt nullus.*
6 *Vendens ſcienter malè emptori id ſcienti, quamuis peccet, non tamen de euictione, aut ad intereſſe tenetur.*
7 *Emptio, & venditio ſunt iniuſta, cum pretium maius notabiliter iuſto datur, vel accipitur.*
8 *Mercator, qui multis in vendendo nocuit, quid faciet.*
9 *Mutuans frumentum vt melius recipiat, peccat, & reſtituere tenetur.*
10 *Societas, vt ſors conferenti ſalua maneat, eſt illicita.*
11 *Cenſus ante Pium V. partim pecunia, partim alijs bonis emebantur.*
12 *Vendere carius ob dilationem quando liceat.*
13 *Cambium per minutum cuilibet, cum licitum ſit, licitè mutuari poteſt pecunia minuta cum intentione recipiendi argenteam.*
14 *Cenſus impoſitio in pecunia numerata, vt fieri debet.*
15 *Cenſus redimibilis poſitus ſuper re immobili, quando vſurarius cenſendus.*
16 *Venditio cum pacto, vt pro parte pretij non ſoluti cenſus annus ſoluatur, vſuraria eſt.*
17 *Mercator peccat vendendo vltra rigoroſum pretium, cum obligatione reſtituendi.*
18 *Locator venditori rem emptam cum pacto de retrouendendo tanti locare poteſt, quanti cuilibet tertio locaretur.*
19 *Vſura non eſt, ſi dem tibi irreuocabiliter aliquid, vt certum quid annuum mihi des.*
20 *Cenſus annuus an olim ſuper perſona conſtitui poterat.*

DECISIO I.

Ex conſ. 1. alias 13.

1 LIcet conſtitutio cenſus olim fieri poterat, ſi pretium conſtitutum eſſet in pecunia numerata, etiam ſi eius ſolutio facta fuiſſet in alia pecunia, vel re alia, quæ nõ eſſet pecunia numerata, & etſi cõſtituta fuiſſet ob pecuniã lõge antea a vẽditore debitã; ex Ext. Mart. V. & Calixti 3.

Poſt

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN